

[Undervisningsministeren.]

linger, og at der i den nordvestlige del af Jylland skal oprettes 1 afdeling, ligesom man må påregne oprettet en afdeling, der kan dække området Lolland-Falster og Sydsjælland. Jeg er fuldt ud klar over, at mange byer vil være stærkt interesserede i at huse en af de nye afdelinger, men finder det helt afgørende, at den endelige afgørelse kan træffes på grundlag af mere indgående overvejelser, end det hidtil har været muligt at foretage. Det vil i denne forbindelse være naturligt at få en vejledende udtalelse fra det nyoprettede planlægningsråd for de højere uddannelser, når henses til de betydelige fordele, der er forbundet med, at placeringen af nye uddannelsessteder sker ud fra en samlet bedømmelse.

De årlige udgifter ved forslaget gennemførelse ligger på et beskedent niveau. Dette hænger sammen med, at der er tale om en kursusvirksomhed, som i forvejen oppebærer en ikke uvæsentlig statsstøtte, samt at forslaget om oprettelse af disse afdelinger ikke umiddelbart indebærer udgifter til opførelse af særlige bygninger, idet undervisningen indtil videre forudsættes henlagt til egnede lokaler i skoler, seminarier eller læreanstalter. Som det er angivet i bemærkningerne til lovforslaget, må den videre udvikling inden for dette efteruddannelsesområde vise, i hvilket omfang det vil være hensigtsmæssigt at indrette særlige lokaler, eventuelt i tilslutning til en anden læreanstalt.

Det ligger mig på sinde stærkt at understrege, at der uanset oprettelsen af afdelinger af lærerhøjskolen i provinsen fortsat vil være et meget betydeligt behov for, at lærere fra provinsen kan opnå fritagelse for deres undervisning for at deltage i kursus på lærerhøjskolen i København. Der vil således fortsat være et betydeligt behov for vikarhjælpsportioner og stipendier til dette formål. Det er i forvejen forbundet med betydelige ofre, også af økonomisk art, for de lærere, der søger denne form for videre- eller efteruddannelse. Jeg betragter det i det hele taget som et af de bedste beviser på vor samlede lærerstands vågenhed og rette indstilling til arbejdet i skolen, at de i så store skarer, som tilfældet er, melder sig til enhver form for videre- og efteruddannelse, således at rammerne ofte er ved at sprænges.

Med disse bemærkninger fremsætter jeg lovforslaget om ændring af lov om Danmarks lærerhøjskole til det høje tings velvillige behandling.

Handelsministeren (Lars P. Jensen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om valutaforhold m. v.

Når den gældende valutalov fik en så begrænset gyldighedstid, som tilfældet er — kun 6 måneder — beroede det på, at der under det daværende lovforslags behandling i det høje ting og i udvalget rejste sig røster for en harmonisering af lovens generelle udførselsbestemmelser med de specielle bemyndigelser, der indeholdes i loven om afsætning af danske landbrugsvarer m. m., til regulering af afsætningen af landbrugsvarer til udlandet. Det var et helt rimeligt ønske, og den højtærede landbrugsminister og jeg var derfor også enige i, at dette spørgsmål, der vedrørte adgangen til efter begge love at etablere central salg, blev taget op og klaret, når de to love, der udløber med udgangen af juni måned 1965, skulle søges forlænget.

Som nævnt er udførselsbestemmelserne i valutaloven affattet generelt, og da jeg forstår, at den højtærede landbrugsminister i sit forslag til forlængelse af afsætningsloven vil søge bemyndigelsen bibeholdt til under visse forudsætninger at fastsætte, at eksporten af landbrugsvarer skal foregå gennem et centralt eksportorgan, har jeg taget konsekvensen heraf og foreslået, at bemyndigelsen i henhold til valutaloven til udførselsregulerende foranstaltninger begrænses, således at der ikke vil være hjemmel til at indføre central salg. Derved bortfalder den hidtidige dobbelthjemmel, og hjemmelen vil fremover — under forudsætning af det høje tings tilslutning hertil — alene være indeholdt i den lov, der udelukkende omhandler landbrugsvarer, altså netop de varer, hvor ønsket om et centraliseret salg kan melde sig.

Derimod finder jeg det mest naturligt, at den adgang til eventuelt at foretage en kvotering af eksporten blandt eksportørerne, som man altid har antaget lå i bemyndigelsen i valutaloven — og før den i vareforsyningsloven — til at iværksætte midlertidige udførselsregulerende foranstaltninger

[Handelsministeren.]

ger, fortsat opretholdes. Nødvendigheden af en eksportkvotering ud fra de i lovens § 6 opregnede hensyn kan jo komme på tale også for andre varer end landbrugsvarer, hvorfor det forekommer hensigtsmæssigt, at hjemmelen hertil fortsat bibeholdes i valutaloven. Jeg minder i øvrigt om, at jeg var inde på dette spørgsmål i den tale, hvormed jeg fremsatte forslaget til den gældende valutalog for det høje ting, og hvor jeg berørte denne eventualitet ud fra en handelspolitisk — eller markedspolitisk — vurdering, men spørgsmålet kunne jo også melde sig i forbindelse med en af forsyningsmæssige grunde motiveret eksportbe-grænsning.

Jeg henleder i øvrigt opmærksomheden på, at ved det af den højtærede justitsminister fremsatte forslag til lov om ændringer i forskellige lovbestemmelser om straf, konfiskation m. v. er konfiskationsbestem-melsen i valutalovens § 15, stk. 8, foreslå-et ophævet, således at den konfiskationsbestemmelse, der herefter komme til at gælde for de efter valutaloven straffbare forhold, bliver den i borgerlig straffelov indeholdte.

Ved fremsættelsen af forslaget til den gæl-dende lov gav jeg udtryk for, at loven med den stedfundne ajourføring havde fået en udformning, som dækkede de forhold, loven tog sigte på, så langt man kunne forudse udviklingen. Det var mit indtryk, at man ved lovforslagets behandling i det høje ting stort set var enig heri, forudsat at det kontrolserielle spørgsmål om dobbelthjemmen blev ordnet, og jeg vil derfor næst at foreslå, at loven med den omtalte ændring videreføres uændret, på ny stille forslag om, at lovens gyldighedstid ikke på forhånd be-grænses.

Jeg tillader mig herved at anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og vel-villige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om forlængelse af lov om forsikring af varer og fragt mod krigsfare til søs*. Loven er senest ved lov nr. 140 af 29. april 1955 forlænget for 10 år indtil udgangen af året 1965.

Spørgsmålet om, hvorvidt det ved loven oprettede forsikringsinstitut „Dansk Krigs-

Søforsikring for varer“ bør fortsætte sin virksomhed efter 1965, har igennem nogen tid været overvejet inden for instituttets bestyrelse, ligesom spørgsmålet har været forelagt de særligt interesserede erhvervsorganisationer og de erhvervsvirksomheder samt banker og forsikringsselskaber, der siden instituttets oprettelse i 1939 har stået som garanter. Garantikapitalen udgør 40 mill. kr., hvoraf 20 mill. kr. er tegnet af staten, 14 mill. kr. af et i dette øjemed dannet konsortium bestående af banker og erhvervsvirksomheder inden for handel og industri samt 6 mill. kr. af danske forsikringsselskaber.

Det har under de førte forhandlinger vist sig, at søforsikringsselskaberne fortsat ikke ser sig i stand til at overtage dækning af krigsrisiko. Der foreligger imidlertid — uanset at tegning af krigsforsikring for varer m. v. er en frivillig sag — et meget betydeligt praktisk behov for tegning af sådan krigsforsikring, hvilket fremgår af den omstændighed, at instituttets præmieindtægt i 1964 har udgjort godt 1.673.000 kr. — i øvrigt en stigning på ca. 10 pct. i forhold til præmieindtægten i 1963. Instituttets bestyrelse har derfor med tilslutning fra garanterne fundet det nødvendigt, at instituttets virksomhed videreføres for en ny 10-årig periode med samme kapitalgrundlag som efter den gældende lov.

I forbindelse med forhandlingerne om forlængelse af loven i 1955 blev der fra garanternes side rejst spørgsmål om, hvorvidt der måtte være mulighed for at oprette et konsortium af forsikringsselskaber og andre garanter med det formål at kunne overtage garantandele, hvor det måtte skønnes ønskeligt at kunne frigøre en garant for den ham pålagte personlige garantiforpligtelse, f. eks. i tilfælde hvor en garant afgår ved døden, træder i likvidation eller i øvrigt ophører at drive virksomhed. I august måned 1955 blev et sådant konsortium dannet med deltagelse af Danmarks nationalbank, en række forsikringsselskaber og enkelte andre garanter. Konsortiet fik mulighed for at overtage garantandele inden for et beløb af knap 2 mill. kr., hvoraf ca. 400.000 kr. hidtil er udnyttet. Konsortiet har givet tilsagn om at ville fortsætte denne virksomhed på uændrede vilkår inden for den tilbageværende kapitalramme.